

Ministeren
J.nr. MST-600-00027

Den 8. februar 2008

Miljøministerens svar på spørgsmål nr. 87 (alm. del) stillet af Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Spørgsmål

Vil ministeren i forlængelse af besvarelsen af FLF alm. del - samrådspørgsmål C om sammenhængen mellem fedme og kemikalier den 9. januar 2008 oplyse, om sammenhængen mellem gylleudbringning, hormonforstyrrende stoffer og fedme i Danmark?

Svar

Den nøjagtige sammenhæng mellem gylleudbringning, hormonforstyrrende stoffer og fedme kendes ikke. Gylle er urin og afføring fra husdyr, som er opblandet med øvrigt staldaffald som fx halm og foderrester, og som spredes ud på marker som gødning. Gyllens indhold af hormonforstyrrende stoffer er derfor de hormoner, som husdyr naturligt udskiller, og ikke de syntetiske kemikalier, som der ofte tænkes på, når der tales om hormonforstyrrende stoffer. Hormonerne i gylle er de samme hormoner, som naturligt udskilles fra mennesker.

Hvis mennesker skulle udsættes for hormoner via gylleudspredning skal hormonerne transporteres gennem jorden til grundvand og derfra videre ind i drikkevandssystemet. De målinger, der er foretaget af drikkevandets indhold af østrogenhormoner, viser ikke noget indhold af hormoner. En anden mulighed for udsættelse for hormoner er via planter fra gyllebehandlede marker. Fødeveareanalyser har ikke kunnet påvise, at der sker et optag af hormoner i fx kornprodukter eller grøntsager. Så det tyder altså ikke på, at mennesker bliver udsat for hormoner fra gylle via drikkevand eller planter. Under alle omstændigheder vil der ved en evt. optagelse af hormoner fra drikkevand eller planter være tale om en mængde, som er meget lille i forhold til indtagelse via andre fødevarer, som f.eks. kød og mælkeprodukter. Der henvises i øvrigt til vedlagte notat: "Naturlige østrogener i gylle og miljø- og sundhedseffekter".